

Un lot de vase-suport Gumelnița A2 din colecțiile Muzeului Județean Ialomița

Cătălina-Raluca CERNĂU*

Ioan-Valentin CERNĂU*

Florin VLAD*

Abstract: *This article represents a contribution to the knowledge of the circular pot stands vessels belonging Gumelnița culture, phase A2 communities. In the following pages, we propose to present a batch of 34 vessels, with varying degrees of fragmentation, entered into the heritage of the Ialomița County Museum following the systematic archaeological research campaigns from 1989-2004, of the Bordușani Popină tell, Ialomita County.*

Archaeologically documented since the end of the Boian culture, this type of vessel appears throughout the Gumelnița culture, with different variants, with zoomorphic or anthropomorphic elements, shaped from different categories of paste, with various surface treatments techniques and variations of the profile or decoration.

In the case of the studied batch, we note the high degree of fragmentation, most of the vessels consists only in small fragments, a situation that led to the fully restoration of only four of the objects. However, the analysis of the entire batch provided important data regarding fabric, firing, decoration, diameters, etc., data that we are going to share below.

Rezumat: *Prezentul articol reprezintă o contribuție la cunoașterea vaselor suport de tip colac aparținând comunităților culturii Gumelnița, faza A2. În paginile care urmează ne propunem să prezentăm un lot de 34 de vase, cu diferite grade de fragmentare, intrate în patrimoniul Muzeului Județean Ialomița în urma campaniilor de cercetare arheologică sistematică din 1989-2004, a tell-ului gumelnițean Bordușani Popină, jud. Ialomița.*

Documentat arheologic încă de la finalul culturii Boian, acest tip de vas apare pe tot parcursul culturii Gumelnița, sub diferite variante, având elemente zoomorfe sau antropomorfe, modelat din diferite categorii de pastă și cu diverse tratamente ale suprafeței, variații ale profilului ori ale decorului.

În cazul lotului studiat, remarcăm gradul mare de fragmentare, din majoritatea vaselor păstrându-se exclusiv mici fragmente, situație care a condus la întregirea a doar patru dintre obiecte. Cu toate acestea, analiza întregului lot a furnizat date importante cu privire la pastă, ardere, decor, diametre etc, date pe care le vom discuta în cele ce urmează.

Keywords: *pottery, pot stands, circular pot stand, chalcolithic, Gumelnița culture, A2 phase, Bordușani Popină*

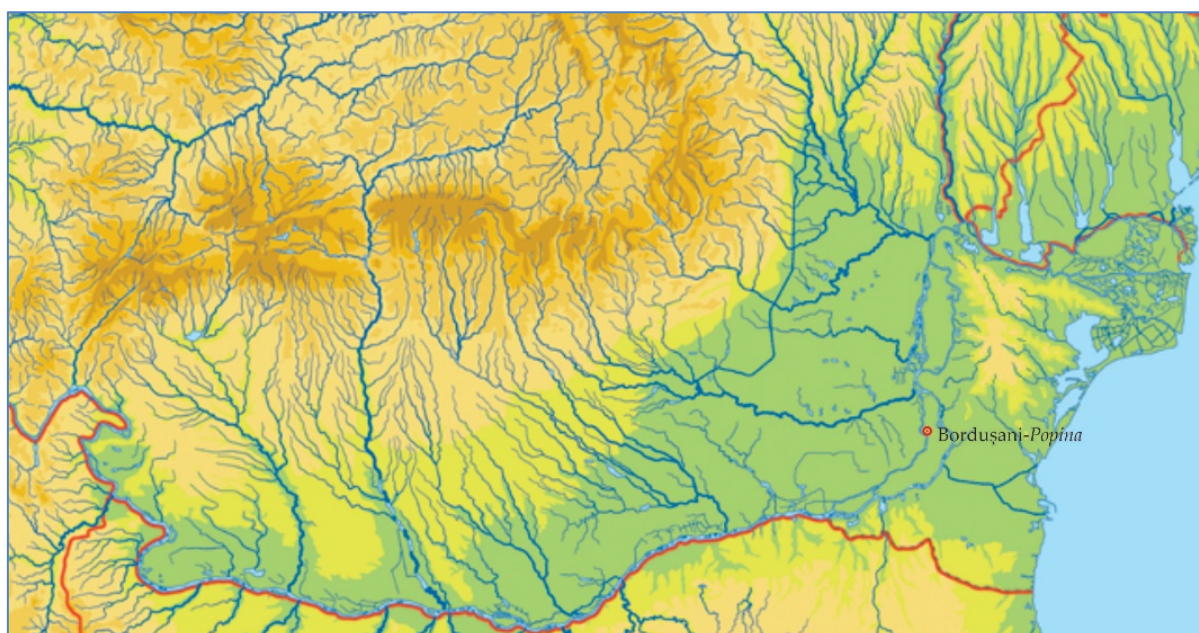
Cuvinte-cheie: *ceramică, vas-suport, colac, eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2, Bordușani Popină*

Localizată în Balta Ialomiței, la 2,5 km NE de satul Bordușani, jud. Ialomița (fig. 1), popina de la Bordușani a început să fie cercetată sistematic în anul 1986 de către Silvia Marinescu-Bîlcu, George Trohani și Gheorghe Matei, pentru ca un an mai târziu, Dragomir Nicolae Popovici să se alăture colectivului de arheologi (Marinescu-Bîlcu 1997, p. 35-36). În prezent, cercetarea arheologică a sitului este realizată de un colectiv de arheologi de la Muzeul Județean Ialomița din Slobozia, coordonat de Cătălin Bem.

---

* Muzeul Județean Ialomița, Slobozia; România; cata_arch@yahoo.com; ioan_cernau@yahoo.com; mjalomita@yahoo.com.

Fig. 1. Situl arheologic Bordușani *Popină*, jud. Ialomița.
Bordușani *Popină* archaeological site, Ialomița County.

Lotul de piese analizat provine din cercetarea sistematică din perioada 1989-2004 și este format din 34 de fragmente de vas-suport de tip colac, aparținând culturii Gumelnița, faza A2.

Așa cum am menționat mai sus, cele 34 de fragmente de vase-suport provin din cercetările arheologice desfășurate la Bordușani *Popină* în anii 1989, 1990, 1993-1995, 1997 și 2004, în prezent acestea aflându-se în patrimoniul Muzeului Județean Ialomița.

O analiză de început, posterioară conservării primare a obiectelor, a constat în întocmirea unei fișe analitice cu următoarele câmpuri: proveniență, epocă, cultură, fază, pastă, culoare, formă, decor, diametre, data, autor fișă.

De asemenea, au fost realizate desene ale profilelor vaselor, suprafeței exterioare (în cazul fragmentelor decorate) și fotografii de detaliu. Rezultatele astfel obținute au fost prezentate în cadrul unei sesiuni de comunicări în anul 2008, organizate de Muzeul Dunării de Jos, Călărași (Cernea 2008).

Analiza propriu-zisă a urmărit cuantificarea trăsăturilor care ar putea conduce la date privind utilizarea vaselor de acest tip în cadrul așezării de la Bordușani *Popină*. Redăm, mai jos, sub forma unui catalog al descoperirilor, întregul ansamblu de date cu care am lucrat.

◆ Catalogul descoperirilor

Fișa ceramică¹ nr. 1 (pl. 1/1)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5274.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1990, *passim*.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Vasul a fost ars reducător. Culoarea este maron la interior și exterior, iar în secțiune cenușiu închis. La interior și exterior prezintă slip netezit. La exterior se poate observa un decor compus din două linii excizate, paralele cu baza, aflate la 3,5 cm una de cealaltă, spațiul dintre ele păstrând urme de pastă albă.

Dimensiuni: D. inf. = 25 cm, D. sup. = 24 cm.

Stare de conservare: fragment vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.12.2007.

Fișa ceramică nr. 2 (pl. 1/9)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5275.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 2004, Sβ, St. 40, □H5, US 4105.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Ardere reducătoare. Culoarea este cenușiu deschis la interior și la exterior și în secțiune cenușiu negricios. La interior și exterior prezintă slip lustruit, la exterior, între buză și bază se observă o bandă pictată cu pastă roșie. Fragmentul prezintă urme de ardere secundară.

Dimensiuni: D. inf. = 21 cm, D. sup. = 22 cm.

Stare de conservare: fragment vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/11.01.2008.

Fișa ceramică nr. 3 (pl. 1/3)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5276.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1994, Sα, St. 3, Profil, -2,40-2,60 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Arderea este reducătoare. Culoarea la interior și exterior este maronie, iar în secțiune cenușie. Decor cu posibile motive geometrice formate din benzi oblice și cercuri realizare cu pastă albă și roșie.

Dimensiuni: D. inf. = 22 cm, D. sup. = 20 cm.

Stare de conservare: fragment de vas. La interior prezintă depunere de calcar, iar la exterior pictura este foarte deteriorată.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.12.2007.

---

¹ Abrevieri folosite: S – suprafață, St – sector, □ – carou, US – unitate stratigrafică, D. med. – diametrul median, D. inf. – diametrul inferior, D. sup. – diametrul superior, Î. – înălțime, Int. – Interior, Ext. – Exterior, L – lungime, l. min./max. – lățime, Indet. – indeterminabil.

Fișa ceramică nr. 4 (pl. 1/4)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5277.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1994, Sβ, -1,30 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare în compoziție. Ardere reducătoare. Culoare maron închis la interior și exterior și cenușiu închis în secțiune. Suprafața vasului a fost netezită la interior și exterior.

Dimensiuni: D. inf. = 22 cm, D. sup. = 23 cm.

Stare de conservare: fragment de vas ce prezintă depunere de calcar la interior.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.12.2007.

Fișa ceramică nr. 5 (pl. 1/5)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5278.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1994, Sβ, □K3, -2,55 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră ce conține fragmente ceramice pisate. Ardere reducătoare. Culoarea la interior și exterior este maron închis, iar în secțiune cenușiu închis.

Dimensiuni: D. med. = 23 cm, D. inf. = 18 cm, D. sup. = 19 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/19.12.2007.

Fișa ceramică nr. 6 (pl. 1/6)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5279.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1994, Sα, St. 7, □E5, US 1235, -2,69 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră ce conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate în compoziție. Arderea este reducătoare. Culoarea la interior și în secțiune este cenușiu închis, iar la exterior este neagră. La interior vasul prezintă slip netezit, la exterior slip lustruit și pictură cu grafit reprezentând forme geometrice.

Dimensiuni: D. inf. = 21 cm, D. sup. = 19 cm.

Stare de conservare: fragment de vas. Pictura cu grafit nu se mai păstrează, doar urmele acesteia.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.12.2009.

Fișa ceramică nr. 7 (pl. 1/7)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5280.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1994, Sα, □F7, -2,60-2,80 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră ce conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Ardere oxidantă incompletă. Culoarea fragmentului este cărămiziu la exterior, maron închis la interior și cenușiu în secțiune. La exterior prezintă decor incizat, încrustat cu pastă albă și pictură cu roșu.

Dimensiuni: D. inf. = 24 cm, D. sup. = 27 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/19.12.2007.

Fișa ceramică nr. 8 (pl. 1/8)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5281.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1989, □B7, -0,90 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă semifină ce conține nisip cu granulație medie. Ardere reducătoare. Culoarea maron la interior și exterior, iar în secțiune cenușiu închis. La interior și exterior prezintă slip netezit. La partea inferioară fragmentul prezintă un picior.

Dimensiuni: D. med. = 16 cm, D. sup. = 13 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.12.2007.

Fișa ceramică nr. 9 (pl. 1/2)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5282.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1994, Sα, St. 4, □H4, US 1225, -2,59 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră ce conține nisip cu granulație mare și pietricele în compoziție. Ardere reducătoare. Culoarea este maroniu închis la interior și exterior, iar în secțiune cenușiu închis. Fragmentul prezintă slip lustruit la interior și exterior și benzi oblice pictate cu grafit.

Dimensiuni: D. sup. = 19 cm, D. inf. = 21 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/18.12.2007.

Fișa ceramică nr. 10 (pl. 1/10)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5283.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1993, Sβ, □C1.

Material, tehnică, descriere decor: pastă semifină, conține nisip cu granulație medie, pleavă și fragmente ceramice pisate. Ardere reducătoare incompletă. Culoarea la interior și exterior este maron, iar în secțiune este cenușiu închis. Suprafața este netezită la interior și exterior.

Dimensiuni: D. inf. = 23 cm, D. sup. = 20 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.12.2007.

Fișa ceramică nr. 11 (pl. 2/11)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5284.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac cu picior.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1993, Sβ, □D3, -0,70-1 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă semifină, conține nisip cu granulație medie. Ardere reducătoare. Culoarea la interior și exterior este maron, iar în secțiune cenușiu închis. Fragmentul prezintă slip netezit la interior și exterior, iar la partea inferioară un picior.

Dimensiuni: D. inf. = 14 cm, D. sup. = 12 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.02.2007.

Fișa ceramică nr. 12 (pl. 2/12)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5285.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1993, Sβ, □B4, -0,50 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră ce conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Ardere reducătoare. Culoarea este maron la interior și exterior, iar în secțiune cenușiu închis. La exterior, fragmentul este decorat cu incizii oblice (5).

Dimensiuni: D. inf. = 14 cm, D. sup. = 14 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.12.2007.

Fișa ceramică nr. 13 (pl. 2/13)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5286.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac cu picior.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1994, Sα, St. 8, □G6, US 1242, -2,79 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă semifină, conține nisip cu granulație medie. Ardere reducătoare. Culoarea la interior, exterior și în secțiune este neagru. Slip lustruit la interior și exterior. La exterior prezintă o serie de incizii oblice, iar la partea inferioară un picior.

Dimensiuni: D. med. = aprox. 14 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/19.12.2007.

Fișa ceramică nr. 14 (pl. 2/14)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5287.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1989, □C6, -0,65 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, ce conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Ardere oxidantă. La interior, exterior și în secțiune cărămiziu. Slip netezit la interior și exterior, iar la exterior decor geometric incizat, încrustat cu pastă albă.

Dimensiuni: D. inf. = 29 cm, D. sup. = 27 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.12.2007.

Fișa ceramică nr. 15 (pl. 2/15)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5288.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac cu picior.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1994, Sα, St. 7, □F4, US 1235, -2,61 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă semifină, conține nisip cu granulație medie. Ardere reducătoare. Culoarea la interior este maron închis, la interior cenușiu, iar în secțiune cenușiu închis. La interior prezintă slip netezit, la exterior slip lustruit și benzi oblice, cu lățimea de cca. 3 cm, pictate cu grafit. La partea inferioară se observă un picior.

Dimensiuni: D. med. = 17 cm, D. inf. = 14 cm.

Stare de conservare: fragment de vas. Pictura cu grafit este foarte deteriorată, păstrându-se doar urma acesteia.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/19.12.2007.

Fișa ceramică nr. 16 (pl. 2/16)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5289.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1994, Sß, □K4, -1,30 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră cu nisip cu granulație mare în compoziție. Ardere reducătoare. Culoarea este cărămiziu deschis la interior, cenușiu deschis la exterior și cenușiu închis în secțiune.

Dimensiuni: D. inf. = 17 cm, D. sup. = 16 cm.

Stare de conservare: fragment de vas. La interior prezintă depunere de calcar.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/18.12.2007.

Fișa ceramică nr. 17 (pl. 2/17)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5290.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1993, Sß, □G2, -1,10 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, ce conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Ardere oxidantă. Culoarea la interior, exterior și în secțiune este cărămizie. Vasul prezintă slip netezit atât la interior, cât și la exterior.

Dimensiuni: D. inf. = 21 cm, D. sup. = 26 cm.

Stare de conservare: fragment de vas. La exterior slipul este deteriorat, păstrându-se pe mici suprafețe în apropierea bazei. Și la interior slipul este deteriorat, însă pe o suprafață mai mică.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/ 17.12.2007.

Fișa ceramică nr. 18 (pl. 2/18)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5291.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1989, □J7, -0-0,30 m.

Material, tehnică, descriere decor: Pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Ardere reducătoare. La interior este de culoare cenușiu deschisă, la exterior maronie și în secțiune cenușiu închisă. La interior și exterior prezintă slip netezit, iar la exterior decor geometric excizat.

Dimensiuni: D. inf. = 22 cm, D. sup. = 19 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.12.2007.

Fișa ceramică nr. 19 (pl. 2/19)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5292.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, *passim*.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Ardere reducătoare. Culoarea la exterior este maron închis, iar la interior și în secțiune este cenușiu închis.

Dimensiuni: D. med. = 19 cm, D. sup. = 16 cm, D. inf. = 16 cm.

Stare de conservare: fragment de vas cu picior.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/11.01.2008.

Fișa ceramică nr. 20 (pl. 2/20)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5293.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac cu picior.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1993, Sα, □E9, St. 12, -2,52 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă semifină, conține nisip cu granulație mică și fragmente ceramice pisate. Ardere reducătoare. Culoarea la interior și exterior este cărămiziu, iar în secțiune este cenușiu. La exterior, spre partea inferioară, fragmentul prezintă o canelură paralelă cu baza și un picior. Slip lustruit la interior și exterior.

Dimensiuni: D. sup. = 12 cm, D. inf. = 14 cm.

Stare de conservare: fragment de vas. La exterior slipul este deteriorat, la fel și pe picior. Depunere de calcar la interior.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.12.2007.

Fișa ceramică nr. 21 (pl. 3/21)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5294.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1993, Sβ, □C1.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Ardere oxidantă incompletă. Culoarea la interior și exterior este cărămiziu deschis, iar în secțiune cenușiu. Fragmentul prezintă slip netezit la interior și exterior.

Dimensiuni: D. inf. = 15 cm, D. sup. = 13 cm.

Stare de conservare: fragment de vas. La interior fragmentul prezintă depunere de calcar.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/17.12.2007.

Fișa ceramică nr. 22 (pl. 3/22)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5295.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1997, Sβ, St. 38, □C5, US 2511, -1,24-1,40 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare. Ardere reducătoare. Slip lustruit la interior și exterior.

Dimensiuni: D. inf. = 12 cm, D. sup. = 14 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/11.01.2008.

Fișa ceramică nr. 23 (pl. 3/23)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5296.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1995, Sγ, loc. 3, □B5.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare. Ardere reducătoare. Culoarea la interior, exterior și în secțiune este cenușiu deschis. La exterior se observă șapte împunsături dispuse în două șiruri paralele între ele, perpendiculare pe planul bazei.

Dimensiuni: D. inf. = 12 cm, D. sup. = 12 cm.

Stare de conservare: fragmentul este acoperit în întregime de depunere de calcar.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/10.01.2008.

Fișa ceramică nr. 24 (pl. 3/24)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5297.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac cu picior.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1996, Sβ, groapă □J1, K1.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare. Ardere reducătoare. Culoarea la interior, exterior și în secțiune este cenușiu deschis. Fragmentul prezintă slip lustruit.

Dimensiuni: L = 2,5 cm, l. min. = 1,2 cm, l. max. = 2,2 cm.

Stare de conservare: fragment de picior vas-suport.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/10.01.2008.

Fișa ceramică nr. 25 (pl. 3/25)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5298.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1996, Sβ, groapă, □J1, K1.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare. Ardere reducătoare. Culoarea la interior, exterior și în secțiune este cenușiu deschis.

Dimensiuni: D. med. = 22 cm, D. sup. = 17 cm, D. inf. = 14 cm.

Stare de conservare: fragmentul este complet acoperit de depunere de calcar.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/11.01.2008.

Fișa ceramică nr. 26 (pl. 3/26)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5299.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani *Popină*, 1995, Sα, St. 7, □F9, US 1233, C 33, -2.85 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare. Ardere reducătoare. Culoarea la exterior maron închis, iar la interior și în secțiune cenușiu închis. Slip netezit la interior și exterior. Fragmentul prezintă atât la interior, cât și la exterior, câte o perforație nefinalizată. Perforarea s-a realizat dinspre interior, dar și dinspre exteriorul vasului, însă cele două orificii începute nu s-au suprapus pe aceeași axă.

Dimensiuni: D. inf. = 20 cm, D. sup. = 23 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/10.01.2008.

Fișa ceramică nr. 27 (pl. 3/27)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5300.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1995, Sα, St. 12, □E7, US 1401, -3.50 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Ardere reducătoare. Culoarea la interior, exterior și în secțiune este cenușiu închis. Fragmentul prezintă slip lustruit la interior și exterior. La exterior fragmentul prezintă, aproape pe întreaga suprafață, fine incizii oblice.

Dimensiuni: D. inf. = 8 cm, D. sup. = 11 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/10.01.2008.

Fișa ceramică nr. 28 (pl. 3/28)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5301.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac cu picior.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1996, Sγ, St. 31, □B1, US 205, -0.79-1,06 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă semifină, conține nisip cu granulație medie. Ardere reducătoare. Culoarea la exterior este maron, iar la interior și în secțiune este cenușiu închis. Fragmentul prezintă la exterior slip lustruit și incizii oblice, iar la partea inferioară, un picior.

Dimensiuni: D. med. = 17 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/10.01.2008.

Fișa ceramică nr. 29 (pl. 3/29)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5302.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1994, Sα, St. 12.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate. Ardere reducătoare. Culoarea este cărămiziu la exterior, maron închis la interior, cenușiu închis în secțiune. Fragmentul prezintă slip netezit la interior și lustruit și incizat la exterior, încrustat cu pastă albă și roșie.

Dimensiuni: D. inf. = 16 cm, D. sup. = 16 cm.

Stare de conservare: fragment de vas.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/19.12.2007

Fișa ceramică nr. 30 (pl. 4/30)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5250.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1989, Sα, St. 5, □A5, -1,35 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare. Ardere oxidantă. Culoarea fragmentului este maron-gălbui la interior și exterior. Este netezit neglijent la interior, la exterior are decor geometric incizat, încrustat cu pastă albă și roșie.

Dimensiuni: D. bază = 21 cm, D. buză = 23,5 cm, Î. = 6 cm.

Stare de conservare: vasul a fost restaurat.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/16.10.2008.

Fișa ceramică nr. 31 (pl. 4/31)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5249.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1993, Sβ, □C5, -0,95 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă grosieră, conține nisip cu granulație mare. Ardere oxidantă. Culoarea fragmentului este maron la interior și exterior. Prezintă slip lustruit la interior și exterior. La exterior prezintă decor pictat cu roșu și alb în formă de lalea.

Dimensiuni: D. bază = 24 cm, D. buză = 24,5 cm, Î. = 7,8 cm.

Stare de conservare: vasul a fost restaurat, unele fragmente prezintă urme de ardere secundară.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/16.10.2008.

Fișa ceramică nr. 32 (pl. 4/32)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5251.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1989, □D5, -0,55 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă semifină, conține nisip cu granulație medie. Ardere oxidantă. Culoare cărămizie la interior și exterior. Pictură cu pastă roșie pe toată suprafața vasului.

Dimensiuni: D. bază = 14 cm, D. buză = 14 cm, Î. = 4,5 cm.

Stare de conservare: pictura este deteriorată la interior. Vasul a fost restaurat.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/16.10.2008.

Fișa ceramică nr. 33 (pl. 4/32)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5253.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac cu picior.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1993, Sβ, □B5, -0,96 m.

Material, tehnică, descriere decor: pastă fină, conține nisip cu granulație mică, ardere reducătoare. Culoarea este maron la interior și exterior. La partea inferioară prezintă patru picioare cu aspect antropomorf, dispuse două câte două diametral opus.

Dimensiuni: D. buză = 8,5 cm, D. bază = 10 cm, Î. = 5,5 cm.

Stare de conservare: vasul a fost restaurat.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/16.10.2008.

Fișa ceramică nr. 34 (pl. 4/34)

Deținător, număr de inventar: Muzeul Județean Ialomița, inv. 5252.

Categorie ceramică: vas-suport, tip colac.

Epocă, cultură: Eneolitic, cultura Gumelnița, faza A2.

Locul descoperirii, situl arheologic, context: com. Bordușani, jud. Ialomița, situl arheologic Bordușani Popină, 1994, □E5, Sa.

Material, tehnică, descriere decor: pastă semifină, conține nisip cu granulație medie, ardere reducătoare. Vasul este netezit neglijent la interior și exterior.

Dimensiuni: D. bază = 9,5 cm, D. buză = 9,5 cm, Î. = 5,3 cm.

Stare de conservare: vasul a fost restaurat. Este posibil ca în vechime să fi avut picioare, însă acestea nu s-au păstrat.

Autorul și data întocmirii fișei: Cătălina Cernău/16.10.2008.

◆ Analiză și discuții

Vasele-suport sunt documentate în întreg arealul culturii Gumelnița, cu diferite variante, fie ca suporturi colac, fie cilindrice ori ca măsuțe-suport sau altărașe (Voinea 2005, p. 39, 44). Acestea sunt înregistrate începând cu finalul culturii Boian, în așezări precum cele de la Tangâru *Măgura Gorganu*, Petru Rareș (Marinescu-Bîlcu *et alii* 1997, p. 70), Măgura Cla002 (Andreescu *et alii* 2002, p. 196), în situri ale culturii Stoicani-Aldeni, la Aldeni, Stoicani, Lișcoteanca, Suceveni (Dragomir 1983, p. 66), Mălăieștii de Jos, Seciu, Coțatcu, Bălăneștii Aldeni (Paveleț 2010, p. 40, 68; Frînculeasa *et alii* 2012, p. 17, 22-23) și, mai rar, în așezări Precucuteni și Cucuteni-Ariuşd, la Frumușica, Ruginoasa, Preuțești, Scânteia, Berești, Ariuşd, Bod, Mugeni (Dragomir 1983, p. 66; Frînculeasa 2016, p. 63) Trușești și Isaiia (Lazarovici, Lazarovici 2008, p. 11-12, 15).

Mențiuni ale acestui tip de vas sunt frecvente în cadrul arealului gumelnițean, amintim aici așezările de la Lișcoteanca *Movila Olarului* (Harțuche, Anastasiu 1976, p. 110-112), Borduşani *Popină*, Hârșova *tell* (Marinescu-Bîlcu *et alii* 1997, p. 70; Andreescu 2002, p. 107; Voinea 2005, p. 48; Popovici *et alii* 2019, p. 28; Vlad 2019, p. 88, 94), Tangâru *Măgura Gorganu* (Voinea 2005, p. 47), Brăilița (Harțuche, 1959, p. 226; 2002, p. 39), Radovanu *Gorgana I* (Șerbănescu *et alii* 2013, p. 111), Urlați (Frînculeasa *et alii* 2017, p. 149), Taraschina (Carozza *et alii* 2022, p. 528), Seciu *La Pompieri* (Andreescu *et alii* 2020, p. 305), precum și în Bulgaria, la Ovčarovo (Voinea 2005, p. 47).

Suporturile ceramice nu reprezintă o caracteristică exclusivă nici a culturii Gumelnița, nici măcar a epocii eneolitice, acestea regăsindu-se sub diferite forme pe un larg palier crono-cultural. Vase-suport cilindrice înalte, de tip colac, măsuțe-suport sau altărașe, cu subtipurile acestora, apar menționate în ansamblurile ceramice din neolitic și până în epoca bronzului.

Altărașe, de diverse forme, unele foarte asemănătoare cu vasele colac cu picior au fost descoperite și în Republica Macedonia de Nord (Naumov 2011, p. 91-93), în Ungaria (Banffy 1997, p. 11), Serbia, la Vinča-Belo Brdo – altărașe, vase pedestal (Tasić *et alii* 2015, p. 15), în Bulgaria, la Varna – în mormântul 43 fragmente de vas-suport înalt (Slavchev 2015, p. 372.).

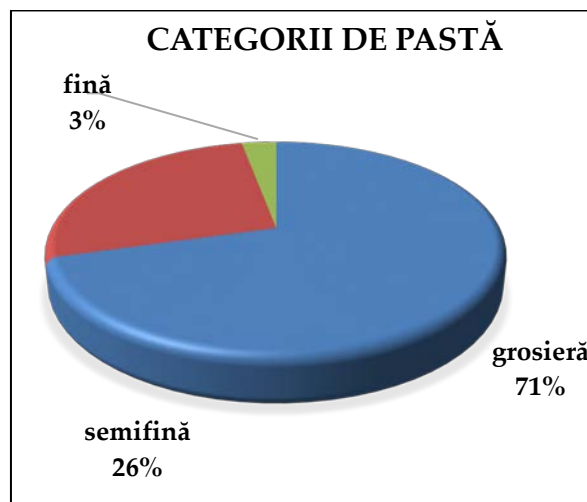
Problema suporturilor cilindrice eneolitice a fost mai discutată în cadrul publicațiilor (Frînculeasa 2013, p. 173-188; Paveleț 2010, p. 40, 68) însă, de cele mai multe ori, acestea sunt doar menționate alături de celelalte tipuri ceramice din inventarul așezărilor. Pentru suporturile de tip colac amintim tipologiile realizate pentru cele din arealul gumelnițean, cu referire directă la descoperirile din așezările Borduşani *Popină* (Marinescu-Bîlcu 1997, p. 71) și Brăilița (Harțuche 2002, p. 39). S. Marinescu-Bîlcu propunea o tipologie formată din două categorii de vase-suport colac: simple (cu secțiune mai mult sau mai puțin concavă) și vase cu picioare convexe în secțiune (Marinescu-Bîlcu 1997, p. 71). N. Harțuche, analizând un lot de 20 de vase descoperite în locuințele din așezarea gumelnițeană de la Brăilița, menționează cinci tipuri: cu profil în forma literei V, cu placă în interior și orificiu central, în formă de colac cu profil semicircular, tronconic, cu pereții foarte bombați la exterior, tronconic cu baza mai largă și partea superioară puțin răsfrântă spre exterior (Harțuche 2002, p. 39). În arealul gumelnițean, S. Marinescu-Bîlcu remarca, de asemenea, faptul că faza A2 se detașează de A1 și printr-o preferință pentru suportul de tip colac, în defavoarea celorlalte tipuri folosite anterior (Marinescu-Bîlcu 1997, p. 70).

Utilitatea și rolul prezumtiv al vaselor au fost și acestea discutate. Mai sus am menționat și măsuțele-suport și chiar unele tipuri de altărașe, din simplul fapt că toate ar putea fi folosite ca vase-suport. Utilizând termenul de „suport” în publicațiile de specialitate, a fost exclusă folosirea acestora de sine stătătoare, transmițând astfel ideea utilizării ca sprijin pentru

alt vas sau alt obiect. În acest sens, N. Harțușche considera că erau folosite pentru vasele cu fundul rotunjit, precum și pentru cele cu picior îngust, ambele tipuri cu un echilibru precar (Harțușche 2002, p. 39). Nu a fost exclus nici rolul pe care l-ar fi putut avea în cadrul diverselor ritualuri, mai cu seamă vasele-suport antropomorfe, precum cel descoperit la Hârșova *tell* (Gimbutas 1996, p. 82; Marinescu-Bîlcu 1997, p. 71). Iar pentru descoperirile din epoca bronzului, de la Ojakly, din Turkmenistan, au fost emise două ipoteze: puteau fi suporturi pentru vasele mai mari, de provizii, ori folosite în producția vaselor mari, turnate (Rouse, Cerasetti 2014, p. 42). Mai curioasă ar fi și însemnătatea vaselor-suport miniaturale, consemnate într-o zonă menajeră și o locuință din așezarea Stoicani-Aldeni de la Mălăiești (Frînculeasa 2013, p. 176).

Vasele din lotul analizat în cadrul acestui studiu fac parte din categoria de vase-suport de tip colac, simple sau cu picior.

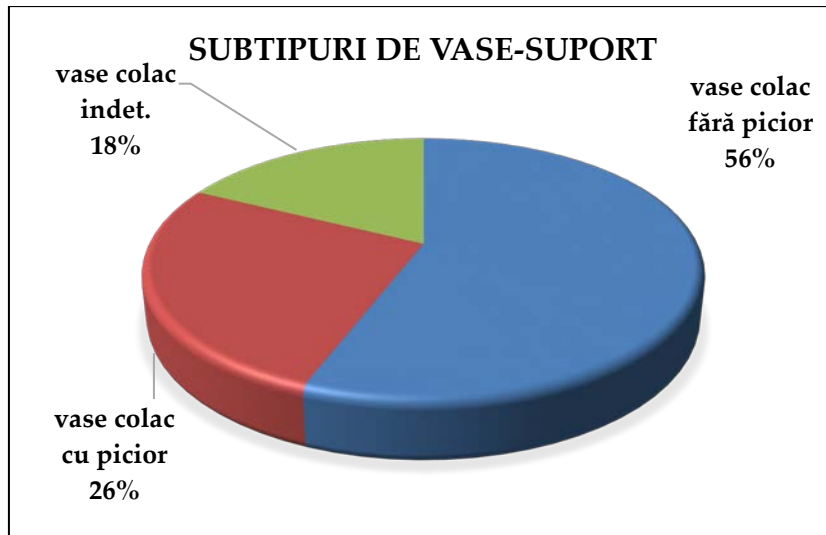
Modelate cu mâna, fragmentele de vas de la Bordușani au fost majoritatea (24) realizate din pastă grosieră, cu nisip cu granulație mare și fragmente ceramice pisate în compoziție, nouă dintre ele din pastă semifină și doar două din pastă fină (fig. 2).

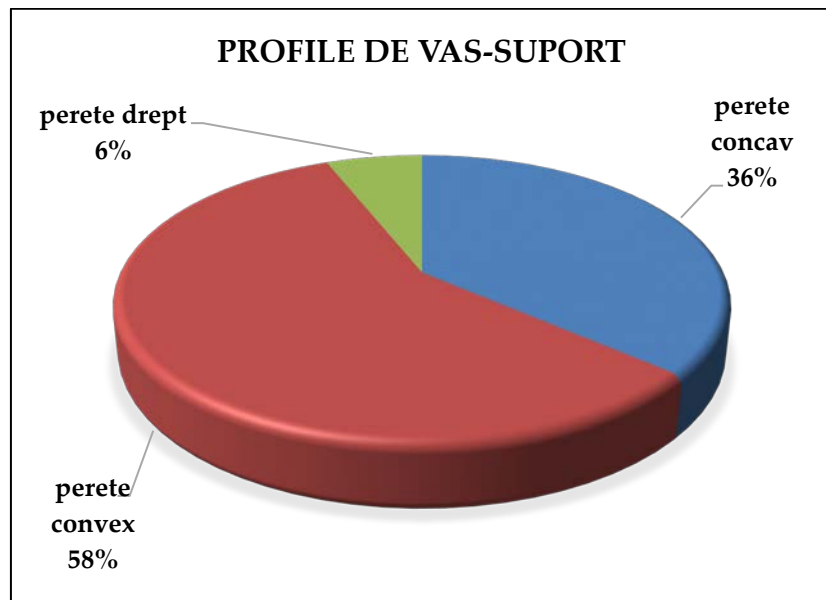
Fig. 2. Categoriile de pastă: vase-suport tip colac, Bordușani *Popină*.
Ceramic paste categories: circular stands in Bordușani *Popină*.

Din punct de vedere tipologic, am constatat prezența a 19 exemplare fără picior, nouă cu picior, iar pentru șase dintre acestea, lipsa elementelor de identificare, precum și gradul ridicat de fragmentare a dus la încadrarea în categoria indeterminabile (fig. 3). De menționat că în cazul a două exemplare din categoria indet (vasele 25 și 34) există o probabilitate ridicată ca acestea să facă parte din categoria vaselor suport cu picior.

În ceea ce privește forma peretelui (fig. 4), constatăm că toate vasele cu picior au peretele concav, dintre cele fără picior 19 exemplare au peretele convex și doar două au perete concav (vas 3 și vas 26). Pentru categoria indeterminabile am observat că patru au perete concav și două au perete drept (23 și 27).

Fig. 3. Subtipuri de vase-suport, Bordușani *Popină*.
Subtypes of circular stands in Bordușani *Popină*.

Fig. 4. Profile de vas-suport, Bordușani *Popină*.
Profiles of circular stands in Bordușani *Popină*.

Observații privitoare la tratamentul suprafeței vaselor au putut fi făcute pentru toate fragmentele, cu excepția a trei dintre ele care erau integral acoperite cu o crustă de calcar. Așadar, putem preciza că slipul este modalitatea cea mai frecventă de acoperire a suprafețelor interioare și exterioare, în 12 dintre situații acesta fiind lustruit. Au fost înregistrate și opt cazuri în care finisarea suprafeței s-a efectuat doar printr-o netezire îngrijită.

Dintre cele 34 de obiecte studiate, 19 prezintă decor cu diferite motive, realizat prin multiple procedee, toate aplicate exclusiv pe suprafața exterioară (excepție făcând vasul cu nr. de inv. 5282, care prezintă benzi oblice grafitate la exterior și interior). Amintim inciziile, exciziile, pictura cu alb, roșu și grafit, canelura și împunsăturile. Decorul incizat, sub formă de linii fine, oblice ori decor geometric, uneori încrustat cu pastă albă și roșie este cel mai frecvent,

acesta fiind observat pe opt dintre fragmente. Decorul cu motive geometrice grafitate a fost înregistrat pe trei obiecte, motivele geometrice excizate, uneori încrustate cu pastă albă apar pe două piese, pictura cu roșu, întâlnită în trei cazuri poate acoperi întreaga suprafață sau doar benzi și alte motive geometrice. Canelura și șirurile de împunsături apar doar pe câte un exemplar de vas, iar decorul cu motivul lalelei pictată cu alb și roșu, doar într-un singur caz.

Remarcăm, de asemenea, gradul ridicat de fragmentare, din totalul de 34 de obiecte, doar patru fiind restaurate (fig. 5). Deși nu putem preciza dacă fragmentarea se datorează sau nu unor acțiuni intenționate, acest aspect a fost subliniat și în cazul altor așezări eneolitice (Frânculeasa 2013, p. 175).

Fișa nr.	Nr. inventar vas	Diametrul sup. (cm)	Diametrul inf. (cm)
1	5274	24	25
2	5275	22	21
3	5276	20	22
4	5277	23	22
5	5278	19	18
6	5279	19	21
7	5280	27	24
8	5281	13	16 (D. med)
9	5282	19	21
10	5283	20	23
11	5284	12	14
12	5285	14	14
13	5286	14 (D. med)	
14	5287	27	29
15	5288	17 (D. med)	14
16	5289	16	17
17	5290	26	21
18	5291	19	22
19	5292	16	16
20	5293	12	14
21	5294	13	15
22	5295	14	12
23	5296	12	12
24	5297	Fragment picior vas	
25	5298	17	14
26	5299	23	20
27	5300	11	8
28	5301	17 (D. med)	
29	5302	16	16
30	5250	23,5	21
31	5249	24,5	24
32	5251	14	14
33	5353	8,5	10
34	5252	9,5	9,5

Fig. 5. Diametrele superioare și inferioare ale fragmentelor de vase-suport tip colac din lotul de la Bordușani *Popină* analizat.

The upper and lower diameters of the fragments of circular stands type vessels from Bordușani *Popină* analyzed.

Înălțimea vaselor-suport din lotul analizat variază de la 4 la 8 cm, însă extremele constituie excepții, înălțimea acestora încadrându-se de obicei în intervalul 5,5-6,6 cm. Înălțimea medie a vaselor fără picior (6,2 cm) este nesemnificativ mai mare decât a celor cu picior (6 cm). Media redusă a vaselor indeterminate este dată de absența picioarelor pentru vasele care se încadrau în această categorie, înălțimea picioarelor fiind de 1,5-2 cm (fig. 7).

În final, menționăm că în lotul de vase-suport analizat au fost înregistrate ambele categorii de vase tip colac: simple și cu picior, majoritatea modelate din pastă grosieră. Analizând forma, decorul și dimensiunile acestora, nu am remarcat elemente care să confere o standardizare. În ceea ce privește diametrele vaselor, acestea nu pot fi grupate pe categorii dimensionale, ele acoperind întreg spectrul cuprins între 9 și 28 cm. O relativă standardizare a fost observată, însă, la nivelul înălțimii vaselor, cu rare excepții, înălțimea încadrându-se în intervalul 5,5-6,5 cm. O analiză comparativă, la nivelul standardizării, între lotul analizat în acest articol și cel Stoicani-Aldeni din asezarea Aldeni *Guruiul Balaurului* (Ștefan 2023, p. 75) ne prezintă o situație oarecum inversată. La Aldeni *Guruiul Balaurului* se poate observa o relativă standardizare la nivelul diametrului bazei și al gurii, dar nu și în ceea ce privește înălțimea suporturilor.

◆ Bibliografie

- Andreescu 2002 R.-R. Andreescu, Reprezentări antropo-zoomorfe în cultura Gumelnița-Karanovo VI-Kodjadermen, *Cultură și Civilizație la Dunărea de Jos* XIX, 2002, p. 107-111.
- Andreescu et alii 2002 R.-R. Andreescu, S. Oanță-Marghitu, C. Haită, A. Bălășescu, D. Moise, V. Radu, P. Mirea, P. Zaharia, C. Lazăr, A. Dragoman, D. Bailey, S. Mills, S. Trick, M. Macklin, A. Howard, L. Thissen, M. Jordanova, A. Bogaard, Măgura-Lăceni-Vitănești (com Măgura, com. Orbeasca, sat Lăceni, com. Purani, sat Vitănești), jud. Teleorman Punctele: Lăceni - „Valea Cioroaița”, Măgura (Cla 2), Măgura-Bran (Cla 001), Măgura-Buduiasca (Teleor 003), Vitănești (Teleor 007), *Cronica cercetărilor arheologice din România. Campania 2001*, cIMeC, București, 2002, p. 195-199.
- Andreescu et alii 2010 R.-R. Andreescu, A. Frînculeasa, O. Negrea, C. Dumitrescu, Seciu, com. Boldești-Scăieni, jud. Prahova. Punct: La Pompieri, *Cronica cercetărilor arheologice din România. Campania 2009*, Muzeul Național de Istorie a României, București, 2010, p. 304-306.
- Banffy 1997 E. Banffy, *Cult objects of the neolithic lengyel culture. Connections and Interpretations*, Archaeolingua Alapítvány, Budapest, 1997.
- Carozza et alii 2022 L. Carozza, A. Burens, C. Micu, Le mobilier céramique du tell de Tarasquina: analyse quantitative et diachronique des ensembles mis au jour dans la zone 2, în L. Carozza, C. Micu (eds.), *Au-delà de la nature. Le bas Danube et son delta durant les huit derniers millénaires*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2022, p. 457-551.

- Cernea 2008 C. Cernea, Contributions to the Gumelnița A2 pot-stands, comunicare la *Sesiunea Internațională de Comunicări Științifice a Muzeului Dunării de Jos, Călărași*, 2008.
- Dragomir 1983 I.T. Dragomir, *Eneoliticul din Sud-estul României. Aspectul cultural Stoicani-Aldeni*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1983.
- Frânculeasa 2013 A. Frânculeasa, Note despre un tip de vas descoperit în așezarea eneolitică de la Mălăieștii de Jos (jud. Prahova), *Buletinul Muzeului Județean Teleorman, Seria Arheologie* 5, 2013, p. 173-275.
- Frânculeasa 2016 A. Frânculeasa, Nordul Munteniei și cronologia aspectului cultural Stoicani-Aldeni. Elemente de reper și date radiocarbon din situl de la Mălăieștii de Jos (jud. Prahova), *Buletinul Muzeului Județean Teleorman, Seria Arheologie* 8, 2016, p. 59-107.
- Frânculeasa et alii 2012 A. Frânculeasa, R.-R. Andreescu, O. Negrea, L. Niță, M. Frânculeasa, E. Popa, B. Preda, Cercetări arheologice în așezarea eneolitică de la Mălăieștii de Jos (jud. Prahova), campaniile 2002-2010, *Materiale și Cercetări Arheologice, Serie Nouă VIII*, 2012, p. 11-58.
- Frânculeasa et alii 2017 A. Frânculeasa, B. Preda, C. Dumitrescu, O. Negrea, D. Garvăn, Urlați, *Cronica cercetărilor arheologice din România. Campania 2016*, Institutul Național al Patrimoniului, București, 2017, p. 149-150.
- Gimbutas 1996 M. Gimbutas, *The Goddesses and Gods of Old Europe. 6500-3500 BC. Myths and Cult Images*, University of California Press, Berkeley, Los Angeles, 1996.
- Harțuche 1959 N. Harțuche, Săpăturile arheologice de la Brăilița (r. Brăila, reg. Galați), *Materiale și Cercetări Arheologice* 5, 1959, p. 221-230.
- Harțuche 2002 N. Harțuche, *Complexul Arheologic Brăilița*, Bibliotheca Thracologica 35, Editura Vavila Edinf SRL, București, 2002.
- Harțuche, Anastasiu 1976 N. Harțuche, F. Anastasiu, *Catalogul selectiv al colecției de arheologie a Muzeului Brăilei*, Muzeul Brăilei, 1976.
- Lazarovici, Lazarovici 2008 G. Lazarovici, M. Lazarovici, Sanctuarele culturii Precucuteni-Cucuteni, *Angustia* 12, 2008, p. 9-40.
- Marinescu-Bîlcu 1997 S. Marinescu-Bîlcu, Archaeological researches at Bordușani-Popină (Ialomița county) preliminary report 1993-1994, Historical background, *Cercetări Arheologice X*, 1997, p. 35-38.
- Marinescu-Bîlcu et alii 1997 S. Marinescu-Bîlcu, D. Popovici, R. Andreescu, Archaeological researches at Bordușani-Popină (Ialomița county) preliminary report 1993-1994, – Pottery, *Cercetări Arheologice X*, 1997, p. 70-71.
- Naumov 2011 G. Naumov, Visual and conceptual dynamism of the Neolithic Altars in the Republic of Macedonia, în V. Nikolov (ed.), *Interdisziplinäre Forschungen der Kulturerbe auf dem Balkan*, Sofia, 2011, p. 89-129.

- Paveleț 2010 E. Paveleț, *Ceramica Stoicani-Aldeni de la Mălăieștii de Jos (jud. Prahova) și Coțatcu (jud. Buzău)*, Editura Asociației Culturale MusicaViva, Ploiești, 2010.
- Popovici *et alii* 2019 D.N. Popovici, V. Parnic, F. Vlad, C. Haită, S. Munteanu, Bordușani, jud. Ialomița. Punct: Bordușani-Popină, *Cronica cercetărilor arheologice din România. Campania 2018*, Institutul Național al Patrimoniului, București, Muzeul Național Brukenthal, București, Sibiu, 2019, p. 26-30.
- Rouse, Cerasetti 2014 L.M. Rouse, B. Cerasetti, Ojakly: A late Bronze Age mobile pastoralist site in the Murghab Region, Turkmenistan, *Journal of Field Archaeology* 39, 2014, p. 32-50. DOI: 101179/0093469013z00000000073.
- Slavchev 2015 V. Slavchev, Pottery as a source of information about Copper Age burial customs: Data from burial 43 in the Varna cemetery, în S. Hansen, P. Raczky, A. Anders, A. Reingruber (eds.), *Neolithic and Copper Age between the carpathians and the Aegean Sea, Chronologies and Technologies from the 6th to 4th Millennium BC. International Workshop Budapest 2012*, Habelt Verlag, Bonn, 2015, p. 369-379.
- Șerbănescu *et alii* 2013 D. Șerbănescu, C. Schuster, A. Nălbitoru, I. Tuțulescu, Radovanu, jud. Călărași. Punct: Gorgana Întâi, *Cronica cercetărilor arheologice din România. Campania 2012*, Institutul Național al Patrimoniului, București, 2013, p. 111-112.
- Ștefan 2023 C.E. Ștefan, *Așezarea neo-eneolitică de la Aldeni-Gurguiul Balaurului, jud. Buzău. O evaluare interdisciplinară*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2023, p. 74-76.
- Tasić *et alii* 2015 N. Tasić, M. Marić, C. Bronk Ramsey, B. Kromer, A. Barclay, A. Bayliss, N. Beavan, B. Gaydarska, A. Whittle, Vinča-Belo Brdo, Serbia: The times of a tell, *Germania* 93, 2015, p. 1-75.
- Vlad 2019 F. Vlad, *Evoluția Comunităților preistorice din neolitic în Câmpia Bărăganului. Culturile Gumelnița și Cernavoda I*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2019.
- Voinea 2005 V.M. Voinea, *Ceramica complexului cultural Gumelnița-Karanovo VI. Fazele A1 și A2*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2005.

Pl. 1. Vase-suport de tip colac de la Borduşani *Popină*.
Circular stands type vessels from Borduşani *Popină*.

Pl. 2. Vase-suport de tip colac de la Bordușani Popină.
Circular stands type vessels from Bordușani Popină.

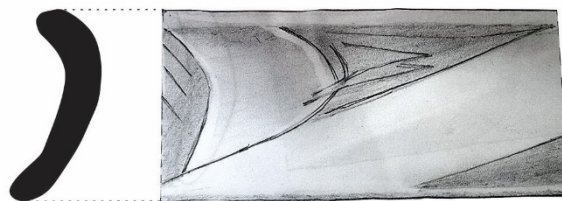

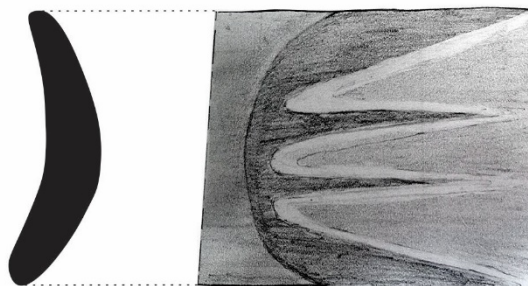
Pl. 3. Vase-suport de tip colac de la Borduşani *Popină*.
Circular stands type vessels from Borduşani *Popină*.

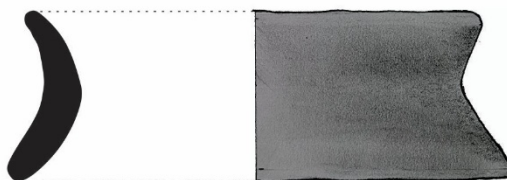
30.

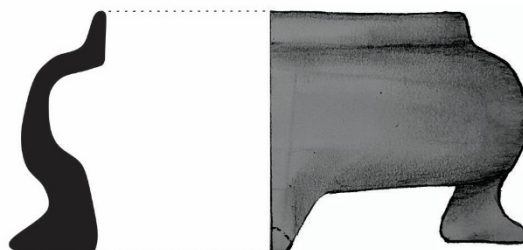
31.

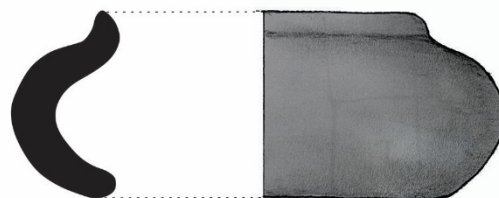
32.

33.

34.

Pl. 4. Vase-suport de tip colac de la Bordușani *Popină*.
Circular stands type vessels from Bordușani *Popină*.